

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. U.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 6. 2017, č. j. MV-51942-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2018, č. j. 11 A 116/2017 – 111,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2018, č. j. 11 A 116/2017 – 111, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5.000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 5. 12. 2016, č. j. OAM-2003-54/ZR-2011, zrušilo žalobci povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

(dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a současně udělilo výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

[2] Žalovaná prvostupňové rozhodnutí potvrdila a zamítla žalobcovo odvolání. Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze nejprve usnesením ze dne 12. 9. 2017, č. j. 11 A 116/2017 – 39, odmítl. K žalobcově kasační stížnosti však Nejvyšší správní soud toto usnesení zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení městskému soudu, který žalobu následně zamítl.

[3] Konstatoval, že žalobcovo povolení k trvalému pobytu bylo zrušeno podle § 87l odst. 1 písm. e). Není pochyb o tom, že je splněna první z podmínek obsažených v tomto ustanovení, tedy že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Předmětem sporu je naplnění druhé podmínky, tedy přiměřenost přijatého rozhodnutí z hlediska zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života. Soud uvedl, že zrušení trvalého pobytu může narušit žalobcovo soužití s manželkou a vztahy s jeho dětmi. Žalobcovy rodinné vazby na území České republiky jsou silné. Žalobou napadeným rozhodnutím však žalobce není zbaven možnosti realizovat rodinný život. V úvahu přichází jak varianta praktického odloučení žalobce od manželky a nezletilé dcery, tak i možnost přestěhování manželky (rodiny) do země původu žalobce. Soud uzavřel, že se ztotožnil s posouzením správních orgánů, že do soukromého a rodinného života žalobce sice bude negativně zasaženo, avšak tento zásah je přiměřený. Přiměřenost zásahu do života cizince je vždy nutné odvíjet od intenzity porušení veřejného pořádku. Čím vyšší je intenzita porušení veřejného pořádku, tím větší mohou být i dopady rozhodnutí o zrušení pobytu do soukromého a rodinného života cizince.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností.

[5] Stěžovatel předně namítá, že byť městský soud konstatoval, že stěžovatelův trvalý pobyt byl zrušen podle § 87l odst. 1 písm. a) a c) zákona o pobytu cizinců, důvodnost žaloby posuzoval podle § 87l odst. 1 písm. e) téhož zákona. Soud pak nijak nezkoumal žalobní námitky, které se vztahovaly k zákonnému důvodu, pro který byl trvalý pobyt skutečně zrušen, tedy otázce narušení veřejného pořádku. Rozsudek je tedy nepřezkoumatelný.

[6] Nesprávně pak soud posoudil otázku přiměřenosti rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu. Ta musí být posuzována ve vztahu k rodinnému zázemí na území České republiky oproti zázemí na území domovského státu. Stěžovatel má veškeré zázemí v ČR, v domovském státu je postrádá. Na stěžovatelově pomoci je závislá jeho manželka a též dcera (rok narození 2016). Stěžovatel odkazuje na judikaturu, ze které vyplývá, že přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu z hlediska zásahu do rodinného života je intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu. Stěžovatel žije v ČR dlouhou dobu, od jeho provinění uplynula značná doba, od odsouzení žije řádným životem, má vytvořeno pevné zázemí. Správní orgány však faktory rozhodné pro

posouzení přiměřenosti rozhodnutí ponechaly zcela stranou; jejich rozhodnutí jsou tedy nepřezkoumatelná.

[7] Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, osobou oprávněnou a řádně zastoupenou. Byť jde o opakovanou kasační stížnost, je podle § 104 odst. 4 přípustná, neboť v ní stěžovatel uplatňuje námitky, které v předcházejícím řízení uplatnit nemohl (předchozí kasační stížnost mířila proti usnesení o odmítnutí žaloby).

[9] Stěžovatel (na základě usnesení ze dne 28. 6. 2018, č. j. 1 Azs 215/2018 – 10) uhradil soudní poplatek za kasační stížnost. Vzhledem k tomu, že jde o kasační stížnost opakovanou, nebyl stěžovatel k úhradě soudního poplatku povinen (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014 – 60, č. 3396/2016); soud proto rozhodl podle § 10 odst. 1 věta prvá zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o jeho vrácení (výrok II.).

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Podle § 87l odst. 1 písm. a) a c) zákona o pobytu cizinců zruší ministerstvo povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem *narušuje veřejný pořádek*, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění, nebo se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud *účelově uzavřel manželství* nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

[12] Podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší povolení k trvalému pobytu také, jestliže byl jeho držitel *pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody*.

[13] Společnou podmínkou pro zrušení povolení k trvalému pobytu pro kterýkoli z důvodů obsažených v § 87l zákona o pobytu cizinců je, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.

[14] Z rozhodnutí ministerstva i žalované jednoznačně vyplývá, že stěžovatelův trvalý pobyt byl zrušen podle § 87l odst. 1 písm. a) a c) zákona o pobytu cizinců. Dle správních orgánů stěžovatel závažným způsobem narušuje veřejný pořádek (a současně nebylo zahájeno řízení o správním vyhoštění), neboť byl pravomocně odsouzen (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2010, č. j. 2 T 5/2010 – 1151, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 11. 2010, č. j. 11 To 72/2010 – 1578) pro spáchání trestného činu nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 7 let. Správní orgány měly dále za

prokázané, že stěžovatel uzavřel v květnu 2005 účelový sňatek s P. D.. Skutečnost, že v současnosti žije v manželství s V. T., na tento závěr nemá žádný vliv, protože k obcházení zákona účelovým jednáním již došlo.

[15] Stěžovatel v žalobě závěry správních orgánů zpochybnil; zejména namítal, že samotné odsouzení pro trestný čin neznamená, že narušil veřejný pořádek. Narušením veřejného pořádku je jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Narušení veřejného pořádku nelze ztotožnit s jakýmkoliv protiprávním jednáním cizince.

[16] Jak vyplývá z rekapitulace odůvodnění napadeného rozsudku, městský soud se touto žalobní argumentací vůbec nezabýval. Je třeba přisvědčit stěžovateli, že soud při posouzení důvodnosti žaloby poněkud překvapivě vycházel z § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců a konstatoval, že podmínky pro zrušení povolení k trvalému pobytu zde obsažené byly naplněny. Stěžovatelovo povolení však bylo zrušeno z jiných důvodů, než těch, které jsou uvedeny v tomto ustanovení.

[17] Nelze přitom stavět naroveň důvody pro zrušení povolení k trvalému pobytu obsažené v § 87l písm. a) a písm. e). Jak již soud v minulosti konstatoval, ne každé protiprávní jednání cizince (byť by za ně byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody) představuje narušení veřejného pořádku podle § 87l písm. a) zákona o pobytu cizinců. Při posuzování závažnosti jednání cizince a hrozby narušení veřejného pořádku je třeba přihlédnout ke všem relevantním okolnostem. Mezi takové skutečnosti patří nejen charakter a závažnost spáchané trestné činnosti, ale i další okolnosti, např. místo spáchání trestného činu, a zejména doba, která uplynula od jeho spáchání, chování stěžovatele po vykonání trestu odnětí svobody, délka jeho pobytu v České republice, ale i to, zda se po příchodu do České republiky dopustil další trestné či jinak protiprávní činnosti (srov. např. rozsudky ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 As 73/2011 – 146, č. 2882/2013 Sb. NSS, ze dne 14. 3. 2017, č. j. 5 Azs 274/2016 – 42, či ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Azs 173/2017 - 39). Stejně tak není možno, aby soud opřel odůvodnění svého rozhodnutí o jiné důvody, než pro které bylo stěžovatelovo povolení zrušeno. Jeho úkolem v řízení bylo posoudit na základě žalobních námitek naplnění jen a pouze těch zákonných důvodů, které správní orgány zahrnuly do svých rozhodnutí.

[18] Rozsudek městského soudu je tedy nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Soud se vůbec nevypořádal s podstatnou částí žalobní argumentace a neuvedl, proč stěžovatelovu věc posuzoval podle jiného ustanovení než správní orgány.

[19] Vzhledem k tomu, že v řízení dosud nebyla přezkoumatelným způsobem zodpovězena otázka, zda vůbec byly naplněny důvody pro zrušení povolení k trvalému pobytu, bylo by předčasné věcně se zabývat otázkou, zda byla naplněna i další podmínky stanovená pro možnost zrušení povolení k trvalému pobytu, tedy zda rozhodnutí o zrušení povolení bylo přiměřené z hlediska zásahu do stěžovatelova rodinného života.

[20] Soud nicméně ve vztahu k této podmínce nad rámec nutného odůvodnění připomíná, že v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu je třeba více než v jiných

řízeních pečlivě zvažovat možný dopad rozhodnutí do soukromého nebo rodinného života cizince. Pro posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života, jejichž ochrana je zaručena čl. 8 Úmluvy, stanovila judikatura (srov. rozsudek ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, a na něj navazující judikatura) následující demonstrativní kritéria: (1) povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délku pobytu cizince v hostitelském státě; (3) dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelovu rodinnou situaci (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzitu vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince. Jednotlivá kritéria je nutné posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto zrušil napadený rozsudek městského soudu a přikázal mu věc k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), ve kterém bude soud vycházet z právního názoru Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[22] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne v dalším řízení městský soud (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu